

DÉLVIDEK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kincshivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20. szám
Telefonszám 200.

Felolós szerkesztő:
KÓNYA LAJOS.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K
félévre 36 K, negyedévre 18 korona

A vörös rémnapokból.

Irtá:

Székely Vladimír rendőrfőtanácsos

3. — A tudatlan igazságügyminiszter.

A parlamenti kinczókamrából, ahol leginkább Szamuely patentját, a duplaágu szemkiszurót használták, csak néhány internált menekült meg (mert hiszen mindenkit egyszerre nem tehettek el láb alól és „beosztással” kellett élniök) és ezeket a gyűjtőfogházba vitték.

Egyik tusz, aki néhány héten át volt a gyűjtőfogház rabja, ezeket mondotta el:

— Mikor a gyűjtőbe kerültem, már vagy kétszázan voltak ott tuszok a politikai foglyok. Több volt miniszter: Hazai Samu báró, Berzeviczy Albert, Wekerle Sándor, Darányi Ignác, Szurmay Sándor báró, Sztéryni József is köztük voltak, valamennyien betegesen a rabkórházban. Legsúlyosabb állapota volt köztük Sztéryni volt kereskedelemügyi miniszternek. A Lenin nevét viselő brávók úgy össze-visszaverték, hogy meg kellett operálni. A foglyok közt volt József királyi herceg fia is Somssich gróffal, a bajtársával, kivel együtt fogták el a Dunántul.

Miniszterek, papok, köztük Mikes püspök, — ugyszólván valamennyi neves bankigazgató, írók, katonatisztek, kereskedők, a társadalom minden rétege tarka összevisszaságban járt itt körbe-körbe, egymástól egy lépés távolságra. Beszélni tilos volt, dohányozni szintén. Balogh Jenő volt igazságügyminiszter egyszer szóba mert állni Herceg Ferencsel.

— Azt a szószátyár öreg mindenségét az apjának — rivalt rá egy porkoláb — hogy mer maga mukkanni?

Balogh Jenő elhallgatott. — Hogy hívják, kicsoda maga és mi volt a foglalkozása? — zudultak rá a vörös börtönőr kérdései.

— Balogh Jenő vagyok és

igazságügyminiszter voltam. Ha igazságügyminiszter volt — szögezte le a porkoláb —

akkor tudhatná, hogyan kell viselkedni a fogházban. — Nahát!

Nem vonulnak ki a románok Budapestről.

Megbízható helyről azt az értesítést kaptuk, hogy a románok kivonulása Budapestről rövid időn belül nem fog megtörténni. A kivonulás ugyan már el volt határozva, az utolsó budapesti események hatása alatt azonban az intézkedés végrehajtását felfüggesztették s így a románok egyelőre nem hagyják el Budapestet. A román katonai körök véleménye szerint ugyanis Budapesten teljes anarchia követné a románok eltávozását s ők kötelességüknek tartják a két ország közti jóviszony végleges megalapozása végett a magyarokat megvédeni?

Az olasz miniszterelnök D'Annunzio ellen.

Róma, szept. 20. — Nitti miniszterelnök nyilatkozott a képviselőházban d'Annunzio viselkedése felől. A miniszterelnök nagyon elítéli néhány öntudatlan ember ama tettét, amely a kormány tevékenységével veszélyesen ellenkezik. A felelőseket szigorúan megbüntetik a katonai büntető törvények alapján, Nitti aztán kijelentette, hogy Olaszország teljesen szolidáris szövetségeseivel. (Echo de Paris, szept. 15.)

Bratianu leköszönésének oka.

Romániának egy franciaországi követségéhez érkezett és Bratianunak, valamint minisztériumának leköszönéséről szóló távirata foglalkozik azon okokkal is, amelyek Bratianu a lemondásra indították. Bratianu emlékeztet arra, hogy ő elfogadta Románia első békekövetének szerepét a békekonferencián az általa a szövetséges hatalmakkal 1916-ban kötött szerződés alapján. Ez a szerződés biztosítja Romániának azt, hogy a béketárgyalások alatt Romániát a nagyhatalmakkal minden tekintetben egyenrangúnak tekintik. Ugy véli, hogy Románia szuverénitását, valamint érdekeit sérti, hogy a néprajzi és vallási kisebbségeknek szerződés szerű jogokat biztosítanak.

E feltételek alatt állását nem tartja meg. Bratianu már Párisból való eltávozása óta úgy tekintették, mintha leköszönt volna, ezért leköszönése senkit sem lepett meg. Népszerűsége országában még mindig teljes. Működésével egyengette útját utódjának arra, hogy elfogadható módon egyensúlyt teremtsen egyrészt Románia óhajai, érdekei és büszkesége, másrészt az antant kívánságai között. A román közvélemény ilyen megoldás után vágyódik. (Echo de Paris, szept. 16.)

Jóváhagyja-e Amerika a német békeszerződést?

New-York, szept. 10. Az ujságok közlik Lodgo szenátor jelentését, akit a versaillesi békeszerződés ratifikálása kérdésének tanulmányozásával bizott meg. A jelentés a békeszerződés ratifikálását — csak négy fenntartással és huszonöt módosítással ajánlja. A szenátor visszautasítja azt a vádat, hogy már késő a szerződés felülvizsgálása, mert a békekonferencia még hat hónapig együtt van és ez idő alatt változtatásokkal hasznosan foglalkozhatnak. Ami a németeket illeti, vissza lehet őket hívni Berlinből; ez nem emberfeletti munka. A demokrata lapok tiltakoznak a jelentés ellen, a demokraták egy kisebb csoportja a békeszerződés elfogadása érdekében jelentéssel válaszol. (Echo de Paris, szept. 15.)

A gyémántrészvények áremelkedése.

Bázel, szept. 18. Berlinből táviratozzák: A börzén ma a „Pomona”i gyémántrészvények részvényeinek ára ezer százalékkal emelkedett. Ez olyan tünemény, amilyent eddig a berlini börzén sohasem tapasztaltak.

Kanada jóváhagyta a békeszerződést.

Montreal, szept. 18. Hosszu vita után a kamara elfogadta a szenátusban már szeptember 4-én megszavazott határozatot, — amely a békeszerződést jóváhagyta. — (Echo de Paris, szept. 19.)

Olasz repülőomnibusz Lilleben.

Lille, szept. 19. Ma ide egy Caproni-rendszerű repülőgép érkezett. A repülőgép 24 utazót, 1 pilótát és 2 mehanikust szállít és holnap folytatja útját Amsterdam fele. (Echo de Paris, szeptember 19.)

Van-e a városnak kénkészlete?

(Saját tud.) Szabadka, szept. 21

Nem dicsekedhetünk mi se kén sem pedig szénbőséggel; most érezzük igazán a különféle hasznos ásványok, közszükségleti cikkek és egyéb ipari termékek hiányát, amikor az egész vonalon valóságos mizériatömegek dunnak. A meglehetősen csekély mennyiségű nyersterményeken kívül nincs egyébünk; ennek dacára mégis azt hiszik, hogy Szabadka határában kénbányák vannak.

Néhány nap előtt érkezett le Szabadkára a földművelésügyi miniszter egy rendelete, melyben külön kérdést intéz a városi hatóságokhoz, hogy termel-e a város kén, vannak-e Szabadkán kénraktárak s ha nincs, haladéktalanul jelentse be a földművelésügyi minisztériumnál az évi kénkészletet.

A rendeletet a főmérnök tudomásvétel végett a tanács elé terjesztette s egyben azt javasolta, hogy külön írásbeli beadványt terjesszen fel a tanács a földművelésügyi minisztériumhoz, melyben éppen a kénhiányról tegyen jelentést. Évi 200 m-nyi kénre volna szüksége a városnak, ennyi pedig két esztendő óta nem volt az egész városban.

Nyomozzák Tisza István gróf gyilkosait.

Ujra felvették Tisza István gróf gyilkosainak a nyomozását, melyet egy politikai nyilatkozatára indítottak meg, aki a következőket mondotta egy nagy társaságban:

„Azt hiszem, önök is konstázták, milyen sokféle emlegetik ismét Tiszát. De miért nem nyomozták ki eddig a gyilkosait? Tíz hónapja mult és eddig hiteles helyről jótormán csak azt közölték velünk, hogy a tettesek tizen voltak és a véres munka után 300,000 koronát osztottak szét köztük. — Most pedig ki hiszi el, hogy a Károlyi-kormány egyes tagjai nem ismerték a gyilkosság körülményeit és fogalmuk sem volt legalább a felbujtó személyről?”

Vannak, akik Pogány József volt népbiztost vádolják a gyilkosság végrehajtásával; hónapok óta lappangva terjedt el az a verzió, hogy Almásy Denise grófnő Tisza főgyilkosát ismerte fel Pogányban.

Az új nyomozás egészen más mederben folyik. Kéri Pál hírlapíró mint felbujtó került gyanuba és fogságba is. Fogva vannak kivüle még olyanok is, akik joggal gyanúsíthatók, hogy részt is vettek a gyilkosságban.

A gyilkosság után szabályosan megirták a jelentéseket, de azoknak is nyomuk veszett. A már elfogott tettesek olyan vallomásokat tettek, amelyek többféle garanciókat nyújtanak végre az eltusolt bűnügy megvilágítására.

Október 1-én megindul a villanytelep üzeme?

Saját tudósításunk.)

Higgyék el kérem, hogy ha még egyszer üzembe jön a villanytelep is, pazar villanyfényben uszik majd a város, ahhoz fogható ragyogványokban még a szerencsétlen egyiptomiak sem gyönyörködtek egykoron: amikor pokoli sötétséggel büntette meg őket az Isten. „Október elsejétől kezdve lesz rendszeres villanyvilágítás — mondotta többek között Szivircsev igazgató munkatársunknak, aki már 10 szer kért információt tőle a „világítási mizériákra” vonatkozólag, — csak kapjunk elegendő szenet Zágrábról, ami még nem valószínű.

Napokkal ezelőtt utazott le az egyik társulati alkalmazott Zágrába, hogy tárgyalásba bocsájtassék több hírneves szállítócéggel legkevesebb 40 vagon szén (lignit) beszerzése iránt. Annyit azonban lelkére kötöttünk a megbízottnak, hogy 5000 koronánál ne igérjen többet a lignit vagonjéért. Többet nem áldozhat a társulat a szénre; egyébként áremelés nélkül nem vehetnénk fel újabb szenet, az pedig nem lenne tanácsos, mivel az áramfogyasztó közönség túl magasnak tartja az 1 korona 50 filléres egységárat is.

A rendőrség új megszervezése.

Saját tudósításunk.)

Tegnap, vasárnap délután fél 5 órakor a városházán ülést tartott a legutóbbi városi közgyűlésről kiküldött rendőrszervező bizottság. Az ülésen Mijatov Milorád dr. rendőrfőkapitány elnökelt. Amint megnyitotta az ülést, mindjárt heves vita támadt az új állásnak, a rendőrfőnöki állásnak a megszervezése körül.

A bizottság tagjai ragaszkodtak az új állásnak, de a főkapitány szerint ez lehetetlen helyzetet szülne. A rendőrfőnök rangja ugyanis mindjárt a főkapitányé után következne és nem volna neki alárendelve.

Mázios András azt javasolta,

A városi tisztviselők fizetés-rendezési ügye a tanács előtt.

(Saját tudósításunk.)

Végre elintézését nyer tehát a városi tisztviselők fizetés-ügye is. A várva várt égi manna október 1-én papírbankók alakjában hullik le az égből egyenesen a városi alkalmazottak lapos erszényébe. Jó lenne, ha a kereskedők és kofák ne vennének tudomást a városi tisztviselők és egyéb alkalmazottak sorsának javulásáról, — megessék még, hogy előlotti örömlükben 50 százzal emelik a portékáik árát.

Elég az hozzá, hogy a fizetés-ügyet a szombati tanácsülésben hosszasan megtárgyalták s az első csoport fizetési előírásról szóló aktáját már alá is írta a h. polgár mester, úgy, hogy ezek már jövő hónap 1-én az új előírás szerint kapják a fizetésüket.

Átlag mennyi jövedelme lehet egy városi alkalmazottnak, erre vonatkozólag néhány példát vetünk fel, melyből kitűnik, hogy mennyivel emelték a városi alkalmazottak

Ha faszénnel dolgozhatnánk, úgy módját ejthetnénk az üzem mielőbbi megindításának, de ily nagy telepen az ily fajta megoldás kivihetetlen, ezt szivógázmotorokkal eszközölhetnénk, melyek beállításuk csak kisebb tömegűnél célszerű s egyúttal gazdaságos is.

Tehát tisztán köszönnre vagyunk utalva. Abban az esetben, ha újabb munkához foghatunk jobbra légvezetési áramot szolgáltatunk, kábeláramot csak pár helyre, nevezetesen a Kossuth u. Pest-szálló oldali részre azonkívül a városi színház számára fejlesztünk. A villamosvasuti forgalmat a kedvezőbb viszonyok beállításáig beszüntetjük, a társulat a fűrdőidény letelte után nyilvánvalóan alaposan ráfizetne a villamosvasútra, a közlekedés lebonyolításához ugyanis rengeteg magasfeszültségű áramra van szükség. Nem valószínű, hogy sikerül a zágrábi szénbeszerzési kísérlet; még ebben az esetben sem maradunk forrás nélkül — a pécsi szénbánya igazgatóság bizonyára megkönnyőrül rajtunk néhány vagon erejéig.

Szabadka, szept. 22.

Szabadka, szept. 22.

hogy a rendőrfőnök egyenlő rangú legyen a többi kapitánnyal. Személyes vita is keletkezett ebből.

Rájk Balázs azt üzenté az ülésre, hogy ő nem jöhet el, de — mint-hogy a tanács nehézségeket támaszt a szervezésben — ő lemond bizottsági tagsági megbízatásáról és a továbbiakért nem vállal felelőséget. Erre Mázios és más 3 társa szintén kijelentették, hogy nem vállalnak felelőséget, sőt Mázios le is mondott és az ülést otthagya.

Hogy aztán mi lesz a rendőrség új szervezésével, azt ezek után igazán csak a jó Isten mondhatja meg. Pedig Szabadkán már égetően sürgős a kérdés megoldása.

fizetését. Az új előírás szerint egy tanácsmunk 4800 korona törzsfizetést, 600 korona havi rendkívüli segélyt, (július 1-től visszamenőleg) és 1120 korona lakbért huz a várostól. — A családi tisztviselő külön segélyt élvez, — még pedig családtagonként 80 koronát. Irodatiszt (írnök, rendszeresített tisztviselő) törzsfizetése átlag 2000 kor., azonkívül 5-6 száz korona rendkívüli segélyt élvez s lakbéré 6-8 száz korona. — A díjnokok nem sokkal csekélyebb javadalmazásban részesülnek, — nevezetesen a meghagyás szerint átlag 1900 1500 korona törzsfizetés, 5-6 száz korona rendkívüli segély és 6-800 korona lakbér illeti meg őket.

Természetesen csak azok az alkalmazottak élvezhetik az előirt segélyeket, a felemelt fizetést és lakbért, akik a hivatali esküt már letették, avagy annak letételére hajlandóknak mutatkoznak.

Aszénsav ára Buziáson és Szabadkán.

Miért drága a szódavíz? (Saját tudósításunk.) — szept. 21

Egy kis füveg szódavíz ára Szabadkán a gyártelepen ma 1 korona és 20 fillér. Miután hallatlanul magasnak tűnik fel a szódavíz ára, megérdeklődtük mi az oka ennek.

Teljesen megbízható adatok alapján tudtuk meg, hogy a szikvizgyártás még a jelenlegi árak mellett sem nevezhető jó üzletnek. A szikviz magas árának elsősorban a szénsav körülményes idejutása az oka. A szénsavat ugyanis Buziásról hozzák és még ott egy 10 kg-os tartály 50 koronába kerül, addig az Szabadkára szállítva 800-1000 korona körüli árat képvisel.

Ha most ehhez hozzá vesszük azt, hogy egy tíz kilós tartályból 800 üvegre való szénsav van, könnyen ki lehet számítani, hogy a gyártási költségekkel 1 koronánál többre kerül egy füveg szódavíz. Hozzájárul még az is, hogy a javadalmi hivatal a 10 kg-os tartályok után az eddigi 24 korona helyett újabban már 120 korona adót szed, úgyhogy a gyárosok vagy kénytelenek áremelést bevezetni, vagy újabb áremeléssel megterhelni a közönséget.

Özintén szólva ez a kis betekintés szinte megdöbbenti az embert. A kereskedelmi élet mai furesaságai vajjon még meddig feszítik a kereskedőt, de leginkább a fogyasztók idegeit?

Idegének megrendszabályozása Baján.

Az idegének Baját is megrohtanták. Lefoglalták a lakásokat, fokozták a lánckereskedelmet, ami azt eredményezte, hogy Baján még az állami tisztviselők is alig kapnak lakást, a felszaporodott lánckereskedők, ismétlődő áldatlan üzérkedései pedig az amugy is nehéz megélhetést veszélyeztetik.

E súlyos bajokon segitendő, Jakovljevic Milorád bajai rendőrfőkapitány egy rendeletet adott ki, mely rendelettel nevezett minden bajai háztulajdonosnak szigorú köteletségévé teszi, hogy a házaikba befogadott idegeneket 24 órán belül hatóságánál bejelentse, az idegen államok alattvalói pedig ugyanannyi idő alatt személyesen jelentkezzenek.

Baján írásbeli engedély nélkül csak 10 napig tartózkodhatnak az idegenek. (Idegeneknek tekintettek az 1914 július 27-e után Bajára költözöttek is.)

Aki 10 napnál hosszabb ideig kíván Baján tartózkodni, vagy Baján óhajtat letelepedni, ilyen számdékát írásban kötelese kérelmezni. A kérvények felett elsősorban a városi tanács, második és utolsó fokban a belügyminiszter határoz. A kedvezőtlenül elintéztet kérvények benyújtóit a városból kiutasítják, illetve illetőségi helyükre eltoloncolják. E rendelet következtében talán eszünkön fog Baján a lakásbizéria és a gyanus elemektől meg lesz tisztítható a város.

Hány krumpli egy méter?

Lopnak mindenütt, de olyan lo-
pási eset, mint tegnap történt, nem
mindennap fordul elő. Janda Ist-
ván palicsi lakos a csantavéri vá-
sárról jött haza világos délután
kétlovas kocsiján, melyet egy
csikó kísért. A lovon kukorica
és liszt volt, meg Janda téli-
kabátja. Janda betért 2 deci borra
a bibicháti kocsmába, hogy ott az
asztal mellett nyugodtan dönthes-
sék el azt a kérdést, hány krumpl-
i egy méter. Janda ugyanis nem
akarta elhinni a kollégájának,
hogy 10 krumpli lehet egy méter.
Ott benn pár perc alatt elveszi-
tette a fogadást (miután megma-

gyarászták neki, hogyha egymás
mellé raknak a földre 10 jókora
krumplit, kiadnak hosszúságban
egy métert); de amint kiment,
hogy hazainduljon, észrevette,
hogy elveszítette a lovait is, meg
a kocsit is. Valaki ugyanis elhaj-
tott velük. Janda egész éjjel ke-
reste a lovait. Bejelentette az ese-
tet a palicsi csendőrségen is, de
csak nem akadtak lovai nyomára.
(Ma délelőtt aztán Jandát lovaival
és kocsijával a városban látták.
Biztosan valami kukoricásba men-
tek az éhes állatok, míg a szom-
jas emberek a kocsmában dön-
tötték el a fogadást)

HIREK.

Készül az örök béke.

A világháboruban megtanulta az
emberiség, — no, mit tetszik gon-
dolni, mit tanult meg? Azt, hogy
nincs elég puska s ami van, nem
lő elég sokat, elég gyorsan, elég
biztosan és elég messzire, főképen
pedig nem töltődik magától. Ez
volt a bajunk, de most már örül-
hetünk, mert ilyen puskánk is lesz,
hála Madsen dán mérnöknek, aki
egy kopenhágai távirat szerint egé-
szen új szerkezetű puskát talált
fél, bizonyára a béke megkötésének
öröme. Olyant, amely fenomená-
lisan lő, de főleg önmagától töltö-
dik. Hogy hogyan, azt természetse-
sen csak a dán kormány tudja, s
nem bolond, hogy elárulja a kül-
féldnek. Dánia bizonyára készített
most néhány százezer Madsen-
puskát, amit esetleg világbéke pus-

kának fognak elnevezni, aztán ha-
dat üzen Európának és fokozatosan
a másik négy világrésznek is. Ta-
lán fog győzni, ha közben más
nemzetiségű puskázsenik föl nem
fedezik azt a puskát, ami nem is
puska lesz már, hanem kapanyél
s annyiszor süll el, ahányszor nem
az Isten, hanem mi akarjuk. Bi-
zunk az emberi lángelmében, hogy
lesz még idő, amikor puskapor
nélkül és célzás nélkül, öt talán
minden látható szerszám nélkül
fognak lövöldözni, úgy hogy az
emberek csak össze fognak esni
holtan a sötétben anélkül, hogy
tudnák, mitől. És egy napon min-
denki agyon lesz löve és csak egy
eszkimó marad a világon, azt pe-
dig a fókák fogják agyonlőni az ő
saját külön szerkezetű puskájukkal.

— **Elmarad az egyetemi
hallgatók elutazása.** A sza-
badkai és bácskai egyetemi hall-
gatók ma akartak elutazni Pestre.
Az utazási engedélyt azonban
utolsó pillanatban visszavonta a
hatóság s így az egyetemi hall-
gatók elutazása bizonytalan időre
elmarad.

— **Megindulnak a pesti
lapok.** Több héti tartó kényszer-
szünet után újból megkezdí munká-
ját a megbénított budapesti
sajtó még pedig nagy változásokkal.
Több lapot vett meg a Bangha
páter vezetése alatt létesült Központi
sajtó vállalat, amely a jövőben
három napilapot ad ki. A keresz-
tényszociálisták legnagyobb ujságja
reggel megjelenő „Nemzeti Hírlap”,
lesz, amelyet Turi Béla, az Alkot-
mány volt szerkesztője szerkeszt.
Az Alkotmány nem jelenik meg
többé. Megszűnik a Déli Hírlap
is, helyette „A Dél” jelenik majd
meg. A „Magyarországgal egy-
időben lát nap világot majd még
az „Új Nemzedék” Milotay István
szerkesztésében. Lapot indít az
M. G. is; a lap szerkesztője
Sáre Antal lesz. Címét még nem
állapították meg. A „Pesti Napló”
a Gy. O. Sz. vette meg. A nagy-
mádi Szabó István körül csoporto-
suló Kisgazda párt az Ipartestü-
letek Országos Partijával fuzionálva
megvett a Budapesti illetve
„Közársasági Ujság” és a Kis
Ujság című lapokat. Az előbbi
Budapesti Ujság, az utóbbi Kis
Ujság címen jelenik meg. A Pesti
Hírlap, Az Est, Magyarország
Budapesti Hírlap, Az Ujság
változatlanul fognak megjelenni.
A nagy lapkonjunktúra és lap-

vásárlási kedv összefügg termé-
szetesen a közelgő választásokkal,
amikor minden párt a maga szá-
ra kívánja mindenárón a többséget
biztosítani.

— **Adomány.** Egy ügyből ki-
folyólag Vojnich Ilona 20 koronát
adományozott a szent Antal kenyé-
rére, mely összeget szerkesztősé-
günk a Ferencrendi zárda főnöké-
hez juttatott el.

— **Elfogták a rendőrségi
fogház szökevényét.** Szuphes
István, ki emberölésért, rablásért
több ízben büntetve volt, a múlt
hetekben egy örízetlen pillanatban
megszökött a rendőrségi fogházá-
ból. Szökése óta — álnév alatt a
Halasi szőlőkben ájtotta fel tanyá-
ját. Tegnap felismerték s elfogták.

— **Csempészség Szegedre.**
Ozv. Ranyoc Istvánné, bajsai és
özv. Horváth Lászlóné kunszent-
miklósi lakosok Klebeeskó Julis
társuk segítségével 130 kg. sza-
lonnát akartak Szabadkáról Sze-
gedre csempészni. A csempészu-
tát Jójárt Mihály szegedi bérkocsist
fogadták fel és hamis utazási igá-
zolványokkal felszerelve, utnak is
indultak Szeged felé. — A határ-
őrök feltartóztatták a társaságot
és bekisérték a rendőrségre. Dobó
Árpád dr. rendőrkapitány a két
asszonyt csempészségért és hamis
igazolványok használásáért 8-8
napi elzárásra és 50-50 korona
pénzbírságra ítélte. A bérkocsis,
miután nem szabályszerű igazol-
vánnyal lépte át a vonalat, 70 ko-
rona pénzbírságot kapott. Klebees-
kó Julis, aki csak segédkezett a
csempészségben — és mert utazási
igazolványa sem volt, 35 korona

pénzbírságra lett ítélve. A 135 kg
szalonnát a rendőrség elkobozta.

— **A Lenin fluk elfogatása**
Budapesten a terrorfluk elfogatása
még egyre tart. A legutóbbi na-
pokban került meg Groó Vilmos,
Cserny helyettese, — aki szintén
több gyilkosságban vett részt.

Világszenzáció LIFKA MOZIBAN

csütörtöktől—vasárnapig!

A francia filmek korszak-
alkotó szenzációja

A vörös boszorkány I. (Páris rejtelmel.)

Xavier de Monfepni világ-
hírű regénye tizenhat fel-
vonásban. Főszereplők:

Helena Markovska
Albert Capozzi.

Jegyek kaphatók!

x Fogorvosi műtermemet a
főtéri Vermes házba helyeztem át,
a Löwy Testvérek áruháza fölötti
emeletre. Szegőyeknek ingyenes
rendelés 8-tól 9-ig. Dr. Blum
László.

x Dr. Bihari Lujza fogor-
vos rendel Főtéren, Vukovics Ge-
rő utca fölött (Popovics-féle ház-
ban) d. e. 9-12-ig, délután 3-5-ig

A Lifka-Moz! műsorában:

Kék lámpa. Henny Porten
pompás, eddig még nem látott új-
donsága kerül színre a Lifka Mo-
ziban hetfőtől szerdaig. A film az
eddig Henny Porten daraboktól
teljesen eltérő tárgyú attrakció egy
előkelő orfeumban játszódik le, és
alkalmat ad a lelkiszepekben
gazdag táncos sorsának bepillantá-
sába. — A filmen Henny Porten
széles skálájú játéktudása, művé-
szien finom felfogása teljesen új
perspektivákat tár elénk. A film
iránt — ami természetesen — az ér-
deklődés igen nagy. Csütörtöktől
vasárnapig a Vörös boszorkány I.
kerül színre. Jegy már kapható.

Szavatolt tiszta 80 % fehér

eczetsav

Diana és Brázai

sósborszesz

Valódi Dupay-féle

magcsávázó-szer

buza pác

eredeti csomagolásban.

Külföldi anyagárak

valamint az összes

fűszer és festékárak

Klein Géza

nagykereskedő cégnél Szabadka.

2378/1919 sz.

Fűz és nyárfa eladás tövön.

Az erdészeti és bányászati mi-
niszter úrnak 7850/1919 sz. rende-
lete folytán az apatini államkincstár
erdőhivatal, a kezelése alá tartozó
és az apatini, bezdáni, doroszlói és
palánkai államkincstári erdőzond-
nokságok kerületében lévő alább
felsorolt vágásterületeken álló fűz
és nyárfa anyag tuskóirtási kötele-
zettség nélkül a vágás területeken
álló tölgy, szil és borisfa törzsek
visszahagyásával — zárt írásbeli
ajánlatok útján kerül eladásra: 1. Mo-
nostorszegi Sziget sziget 104 89
k. h. vágás kikiáltási ára 676 644
K. bánatpénz 67 700 K. 2. Mo-
nostorszegi Sziget sziget 71 28 k. h.
vágás kikiáltási ára 232 989 K.
bánatpénz 23 300 K. 3. Monostor-
szegi Sziget sziget 53 72 k. h. vá-
gás kikiáltási ára 493 576 K. bá-
natpénz 49 360 K. 4. Apatini Czf-
rafoki 7.00 k. hold vágás kikiáltási
ára 76 370 K. bánatpénz 7 630 K.
5. Apatini Czfrafoki 22 70 k. hold
vágás kikiáltási ára 176 781 K.
bánatpénz 17 680 K. 6. Apatini
Czfrafoki 7.86 k. hold vágás kiki-
áltási ára 83 789 K. bánatpénz
8 380 K. 7. Szondi Bakula 23 50
k. hold vágás kikiáltási ára 83 789
K. bánatpénz 9 220 K. 8. Szondi
Bakula 50 00 k. hold vágás kiki-
áltási ára 213 011 K. bánatpénz
21 310 K. 9. Szondi Bakula 35.89
k. hold vágás kikiáltási ára 146 450
K. bánatpénz 14 650 K. 10. Szondi
Sztaklár 65.50 k. hold vágás kiki-
áltási ára 617 900 K. bánatpénz
61 800 K. 11. Szondi Sztaklár 57.70
k. hold vágás kikiáltási ára 404 092
K. bánatpénz 40 410 K. 12. Szondi
Sztaklár 32.80 k. hold vágás kiki-
áltási ára 143 644 K. bánatpénz
14 370 K. 13. Szondi Sztaklár
133.66 k. hold vágás kikiáltási
ára 43 506 K. bánatpénz 54 350 K.
14. Palánkai Jedek és Terkina szi-
get 39.40 k. hold vágás kikiáltási
ára 379 818 K. bánatpénz 37 990
K. 15. Palánkai Jedek és Terkina
sziget 31.98 k. hold vágás kikiál-
tási ára 131 717 K. bánatpénz
13 180 K. 16. Palánkai Jedek és
Terkina sziget 49 77 k. hold vágás
kikiáltási ára 243 093 K. bánatpénz
24 310 K.

Az írásbeli ajánlatok legkésőbb
1919 október hó 14-ik napjá-
vak délutáni 4 óráig nyújtandók
be az apatini államkincstár erdő-
hivatalhoz, ahol azokra a következő
napon délelőtt 9 órakor nyilváno-
san fognak felbontatni. Minden
egy eladási csoportra külön boríté-
k alatt külön ajánlat teendő.
Az eladási feltételek, az ajánlati
ürlapok borítékok az apatini állam-
kincstári erdőhivatalnál szerezhe-
tők meg.

Apatinban, 1919 szept. hónap

Államkincstári erdőhivatal

— **Pályázat.** A bajsai róm.
kath. magyar tanítói állásra a tör-
vényes fizetés mellett pályázat hir-
dettetik. Pályázati határidő októ-
ber 1. — Feltételek: a róm. kath.
plébániai hivatalnál megtudhatók.
Bajsa, 1919. szeptember 14.

Az iskolaszék

x Dr. Vécsel Jenő orvosi
rendelője némi betegek részére.
Lakása: VI. kör, Mária Terésia-
tér 12., Vojnich Pirocska-féle ház.
Rendel: d. e. 7-9-ig; d. u. 2-től
fél 4-ig és 5-7-ig.

15470/1919 kap.

Hirdetmény

a lovaknak (öszvéreknek szamaraknak) állategészségügyi megvizsgálása tárgyában.

Szabadka város területén a folyó évből a takonykór és rühkór nagy mértékben elterjedt és legnagyobb részben eltiltatott, továbbá az elrendelt zár megszegésével rühkóros állatok eladattak ezért szükségesé vált a folyó évből az egyptás állatoknak (ló, öszvér, szamar) újabb általános vizsgálatának elrendelése.

Felhívom azt egyptás állatok (ló, szamar öszvér) tulajdonosait, hogy a felsorolt állatokat lakbelyeik szerint az okt. 1-től nov. 15-ig terjedő időben az alább megnevezett helyen és időben elővezessék. A vizsgálat ideje mindennap 7 órakor kezdődik és figyelmeztetem az állatok tulajdonosait, hogy állataikat a kellő időben vezessék elő.

Okt. 1-én az I. és II. körű belterületi lakosok a gabona piac térre vezessék elő az állataikat.

Okt. 2-án a III. és IV. körű belterületi lakosok a gabona piac térre vezessék elő az állataikat.

Okt. 7-én az V. és VI. körű belt. lak. a gabona piac térre vezessék elő az állataikat.

Okt. 8-án VII. és VIII. körű belt. lak. a gabona piac térre vezessék elő az állataikat.

Okt. 9-én a buczkai, bajai, majsai halasi és szegedi szőlő lakosok a gabona piac térre vezetik elő állataikat.

Okt. 11-én a sándori napkeleti és napnyugati ugarai serezei falvi és keszbajmoki lakosok a gabona piac térre vezetik elő állataikat.

Okt. 14-én. Tavankut (Templomtér) tartatik meg vizsgálat.

Okt. 15-én. Tavankuton a kápolnánál tartatik meg vizsgálat.

Okt. 16-án. Palicson a Mencei bolt előtt a palicsi kistompai és radonováci lakosok állatai vizsgálatnak meg.

Okt. 18-án. Kelebia Podmanezky uradalom előtt a kelebiai 1-284 házáig lakó tulajdonosok állatai vizsgálatnak meg.

Okt. 21-én Kelebián a mélykúti uton a Dévics féle malomnál a kelebián 284 hsz-tól 792 hsz-ig lakó tulajdonosok állatai vizsgálatnak meg.

Okt. 22-én Sebesicsen a Jakobsics-iskola előtt sebesicsi és kisboszna lakosok állatai vizsgálatnak meg.

Okt. 23-án A mérges iskola előtt a sebesicsi és kisbosznai lakosok állatai vizsgálatnak meg.

Okt. 25-én Ludaspusztán a Zentai uton özv. Magari Pál háza előtt tartandó meg a vizsgálat.

Okt. 28-án a bibicházi iskola előtt tartandó meg a vizsgálat.

Okt. 29-én Vámtelenen az országuton a Sztantics féle jelenleg Sztipics Bertalan tanyája előtt tartandó meg a vizsgálat.

Okt. 30-án Zobnoticá Vojnics Simon szállása előtt országúton tartandó meg a vizsgálat.

Nov. 4-én Nagyfényen a laktanya előtti téren tartandó meg a vizsgálat.

Nov. 5-én Györgyben a Jaramazovics Balázs féle szállásnál tartatik meg a vizsgálat.

Nov. 6-án Tompán a cserdör laktanya előtti téren tartandó meg az állat vizsgálat.

Nov. 8-án Verusicson a békovai uton a Malagurszki féle iskola előtt tartandó meg az állat vizsgálat.

Nov. 11-én Verusicson a Csantavér uton Kuluncsics Lázár iskolánál tartatik meg a vizsgálat.

Nov. 12-én Verusicson a Topolyai uton a Cvijó féle iskolánál tartatik meg az állat vizsgálat.

Nov. 15-én a Gabona-piac téren, lovaikkal a vizsgálatot igazoltan elmaradt tulajdonosok állatainak vizsgálat tartatik meg.

Figyelmeztetem az egyptás állatok tulajdonosait, hogy állataik vizsgálatáról igazolványt kapnak és mindazon állattulajdonosok, kik elővezetendő állataikat elő nem vezetik szigorúan megbüntettetnek.

Egyfelől az egyptás állatok tulajdonosait, hogy állataiknak ragadós betegségben (takonykór, rühkór, vízszervi holyagos kiütés) megbetegedését el ne titolják hanem ezt az észlelés után azonnal jelentsek a hivatalomnál mert a bejelentést elmulasztás illetve azt késedelmesen bejelentők ellen a legszigorúbb megtörté eljárást fogom megindítani.

Az általános lövizsgálatkór minden egyptás állat elővezetendő kivéve a már udvarzár alá helyezett lovakat (szamar öszvér) mely utóbbiak az általános lövizsgálathoz előnem vezetendők, mert utóbbiak vizsgálatát az arra illetékes állami állatorvos által az előirt szabályok szerint eszközöztetik.

Azonban kik felsorolt állataikat elővezetni nem akarják kötelesek állataikat a vizsgálat határnapjáig állatorvosokkal megvizsgáltatni és az állatorvosi igazolványt vagy hivatalomhoz vagy a vizsgálatra kirendelt állatorvoshoz beadni tartoznak.

A külön állatorvost hozók állataikat szintén nem tartoznak elővezetni, de a vizsgálat határnapjáig állataikat állatorvosokkal megvizsgáltatni és az állatorvosi bizonyítványt hivatalomba beszolgáltatni tartoznak.

Szabadka 1919. szept. hó 5-én

Dr. Dobó Árpád
rendőrkapitány

Értesitem a n. ó. közönséget, hogy a

Pista-féle motormalmot MEGVETTEM

rendben hoztam és vezetésem alatt megkezdtem.

Tisztelettel: **Rátkay Imre**
motormalmos.

FUVAROZÁST

helyben és vidékre elvállal:

GERE és TÁRSA

Miklós-u 42. — Telefon 305.

Szavatolt valódi 80 százalékos

ecetsav

télre való uborka és paprika eltevésére leg

jobb **eceteszenec**

Dupuy féle **buzapác**

nagyobb mennyiségben előnyösen kapható **NOJCSEK GÉZA** fűszerkereskedő cégnél Szabadkán.

Telefon 2 22

Előnyös NAGYBANI ÁRAKON KAPHATÓ

a szabadkai

Klotildgyár gyártmánya

Magcsávazó-szer

Vasgálicz

Kénsav

Saletromsav

továbbá

Kékítő I-a fél kg-osüvegekben

Marószóda lukováci

Kátrányos papír

Keményítő darabos 70 kgr-os

Kocsikenőcs szavatolt kátránymentes

Gépolaj VI. számú

Hengerolaj I-a tulhevitett

Karbid 60 kg-os hordókban

Burgonyakeményítő-

liszt I-a 75 kg-os zsákokban

Kénlap I-a olasz kénből.

Szegedi paprika olomzárólt

Gyertya

Tea I-a beylan

Fahéj

Pipere szappan I-a minőség

Puder gyógyszereszek részére

belitvei olomzárólt

80% Vegytiszta ecetsav

ballonokban

TRAFIKANT-nál

Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

Nyomatott a Szent Antal

Nyomdában Szabadkán. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

NYOLCHETES malacok eladók Nemes villa, földmives iskola során Palics. 2318-1

VASKAPU és egy tölgyfa fél-köríves kőszárnyas bejáratú ajtó eladó. Cím a kiadóban. 2316-2

2 HAZ eladó V. kör, Katalin-u. 189 sz — VI. kör Vukovics és Lónyovics-u sarok 35 sz Cím a kiadóban. 2326-2

LEVELBÉLYEG gyűjteményből még néhány értékes példány eladó. Cím a kiadóban 2306-2

TÉLRE lakást keresek a város belterületén Karvay János Csernovitz u 330. Montalion ház. 2219

VARRÓNÓ ajánlkozok házakhoz koszt és csekély fizetésért. Cím a kiadóban. 2304-2

VAROSHOZ közel eladó 12 és fél kapa Szőlő cím Bognár u. 47 2305-2

ŐSZIKABÁT eladó

ELADÓ egy 30 hektoliteres kád Tudakozódni lehet I. kör Damjanich-u, 145 sz. 2215-1

Eladó a halasi szőlőkben a 111-es számú órházzal szemben 16 és fél kaza szőlő, 12 kapa beültetett szőlő 4 és fél kapa üres. Bővebbet a tulajdonosnál a szőlőben. 2284-4

BOROSHORDÓK ukaj és használtak, kicsiben és nagyban eladók Schmidt vendéglősnél Bácsfeketehygyen. 2271-6

ELADÓ egy finom fekete Ferenc József kabát és egy fekete zsaket kabát Lónárt szabónál VIII., Majsai ut 156 földszint (Prokeschház (fűtőházzal szemben) 2281-1

25 METER horgonyozott tetősatorna és egy klozett eladó. Cím a kiadóban.

Férfi és női gyapjúkelmék, selymek, bélésárúk nagy választékban

nagybani és kicsinybeni eladása a legelőnyösebb árakban

Strassernál

IV., Damjanich u. 62 sz. a tanítónői képezde átellenében. Cukrász üzlet mellett

Szörmeáruházmegnyitás!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy szeptember közepén szörmeüzletem megnyitom

Eötvös-utca 60, Zöldségpiac, ahol mindenféle szörmet raktáron tartok és mindennemű javítást elvállalok.

Hosszu külföldi tapasztalataim abba a kellemes helyzetbe juttattak, hogy a legkényesebb izlést is kielégíthetem és minden törekvésem odairányul, hogy a tisztel közönséget szolid árak mellett pontosan és szakszerűen kiszolgáljam, miért is a nagyérdemű közönség sz. pártfogását kérem.

Goldstein Antal szücszmester.